

Kajaanin kaupunki

PERUSOPETUK- SEN AAMU- JA IL- TAPÄIVÄTOIMIN- NAN SUUNNI- TELMA 2021

2024

Päivitys 2025

Sisällys

1.	Perusopetuksen aamu- ja iltapäivätoiminta Kajaanissa.....	2
2.	Toimintasuunnitelma.....	2
2.1	Tavoitteet ja arvot	3
2.2	Sisällöt	4
2.3	Tuen tarve aamu- ja iltapäivätoiminnassa	5
3.	Toiminnan järjestäminen.....	6
3.1	Yleiset periaatteet.....	6
3.2	Henkilöstö.....	7
3.3	Kuljetus.....	7
3.4	Aamu- ja välipala	7
3.5	Yhteistyö	7

Kajaanin kaupunki järjestää perusopetuksen aamu- ja iltapäivätoimintaa ensimmäisen ja toisen vuosiluokan oppilaille sekä muiden vuosiluokkien oppilaille, joilla on perusopetuslain mukainen erityisen tuen päätös. joille on tehty tukea koskeva päätös tai joilla on oppimiskykyyn vaikuttava vamma, sairaus tai toimintakyvyn rajoite. Kajaanissa kriteerinä on myös lapsen perheen molempien huoltajien tai perheen ainoan huoltajan työssäkäynti tai opiskelu. Näin ollen aamu- ja iltapäivätoiminta vastaa perheiden tarpeeseen.

Kajaanissa aamu- ja iltapäivätoimintaa hallinnoi sivistystoimialan perusopetus. Perusopetuslaissa määritellään kunnan vastuuksi ohjatun toiminnan järjestämisestä säädösten ja opetushallituksen antamien perusteiden mukaisesti. Aamu- ja iltapäivätoiminnan ohjauksesta, valvonnasta ja kehittämisestä vastaa hallinnollisesti perusopetuksen tulosaluejohtaja, joka sijoittaa lapset aamu- ja iltapäiväryhmiin.

Aamutoimintaa järjestetään 6.30–10.00 välisenä aikana. Ilta- ja yötoimintaa järjestetään 11.00–16.30 (tarvittaessa 17.00) välisenä aikana. Huoltajien tulee ilmoittaa oppilaan aamu- ja ilta- ja yötoiminta-ajat edellisen viikon tiistaina, jotta ryhmien aamu- ja välipalailaus sekä henkilöstömäärä ovat tarvetta vastaavia.

Toimintasuunnitelma Kajaanin kaupungin aamu- ja iltapäivätoimintaan on päivitetty vuonna 2024. Kaupungin yleinen toimintasuunnitelma perustuu perusopetuksen aamu- ja iltapäivätoiminnan perusteisiin, joka ohjaa kaikkia toimintaa toteuttavia järjestäjiä. Ryhmäkohtaiset toimintasuunnitelmat laaditaan syventämään kaupungin toimintasuunnitelmaa.

Kajaanin kaupunki | Pohjolankatu 13, 87100 Kajaani | Y-tunnus 0214958-9 | puhelin 08 615 51 | www.kajaani.fi

2.2 Sisällöt

Aamu- ja iltapäivätoiminta perustuu vahvasti leikkiin, sosiaaliin, vuorovaikutussuhteisiin ja tunnetaitoihin. Ryhmässä toimiessaan lapsi pääsee kehittämään omaa kykyään toimia vapaassa ympäristössä yhdessä kavereiden kanssa yhteistyössä ja viemään kaverisuhteita eteenpäin. Tunteiden tunnistaminen ja niiden ilmaiseminen on tärkeä osa lapsen päivää aamu- ja iltapäivätoiminnassa.

Leikki on lapsen tapa oppia ja toimia yhdessä vertaisryhmän kanssa. Aamu- ja iltapäivätoiminnoissa leikki on keskiössä, sillä sen avulla lapset pääsevät kehittämään itseään ja oppimaan uusia asioita kuin huomaamattaan. Leikki yhdessä muiden lasten niin kuin myös ohjaajien kanssa mahdollistaa uuden kokemisen sekä ilmiömäisen ja eheytyneen oppimisen.

Aamu- ja iltapäivätoiminnassa lepo ja ulkoilu ovat osa toimintaa. Mahdollisuus rauhoittumiseen ja levähtämiseen on niin aamuisin kuin iltapäivisin. Rauhoittuminen esimerkiksi kirjan ääreen voi tuoda lapselle sopivan pysähtymisen päivän aikana niin, että vireystila säilyy hyvänä koko päivän. Ulkoilussa lapset pääsevät harjoittelemaan yhteisiä leikkejä ja liikkumaan urheilun parissa.

Liikkuminen myös sisätiloissa on aamu- ja iltapäivätoiminnassa mahdollista. Aktiivinen liikkuminen salissa tai ulkona on osa toimintaa. Lapset liikkuvat luontaisesti, joten mahdollisuus ja erilaiset leikit sekä tilat kannustavat lapsia uudelleenlaiseen liikkumiseen.

Iltapäivätoiminnassa on mahdollisuus tehdä läksyt päivittäin, mutta huoltajien vastuulla on varmistaa, että lapsen läksyt ovat tehty ja tarvittaessa tarkistaa ne yhdessä lapsen kanssa. Iltapäivätoiminnan ryhmässä läksyjen tekeminen ohjaa lapsia keskustelemaan ongelmista yhdessä ja etsimään uusia tapoja ratkaista läksyihin liittyvät haasteet.

Aamu- ja iltapäivätoiminnassa moniluku- ja mediataidot on nostettu esiin. Aamu- ja iltapäivätoiminnassa lapset pääsevät keskustelemaan mediasta, sen sisällöistä ja ajatuksista aikuisen kanssa, jolloin media- ja lähdekriittisyys pääsee kehittymään.

Kiusaamisen ehkäisyyn kiinnitetään aamu- ja iltapäivätoiminnassa huomiota. Jokaisen lapsen aamu- ja iltapäivän tulisi olla mielekäs, turvallinen ja kehittävä sekä tukeva osa päivää.

Koulujen yhteydessä on mahdollista järjestää myös perusopetuksen kerhotoimintaa ja tämä voi olla osa lapsen aamu- ja iltapäivätoimintaa.

mahdollistaa tiedonsiirron ja joustavan yhteistyön opettajien ja aamu- ja iltapäivätoiminnan ohjaajien välillä.

3. Toiminnan järjestäminen

Aamu- ja iltapäivätoiminta vastaa tarpeeseen, joten Kajaanin kaupunki on asettanut paikan saamisen ehdoksi **perheen kummankin huoltajan molempien huoltajien tai perheen ainoan huoltajan** työssäkäynnin tai opiskelun.

Toimintaa järjestetään pääsääntöisesti kouluilla ja niiden välittömässä läheisyydessä, jotta koululaisten matka aamu- ja iltapäivätoimintaan olisi mahdollisimman helppo ja nopea.

Aamu- ja iltapäivätoimintaan haetaan sähköisesti Wilman kautta samaan aikaan kouluun ilmoittautumisen yhteydessä. Siirryttäessä toiselle luokalle, aamu- ja iltapäivätoimintaan on haettava uudelleen. Toimintaan voi ilmoittautua myös paperisella lomakkeella, jonka voi toimittaa koulun kansliaan. Aamu- ja iltapäivätoiminnan ryhmän suhteen ensisijaisen ja toissijaisen toiveen voi esittää hakemuksen yhteydessä ja näitä huomioidaan mahdollisuuksien mukaan.

Perusopetuksen tulosalueen johtaja sijoittaa lapset ryhmiin keväisin ja päätös toimitetaan huoltajille sähköisesti tai kirjeitse. Ohjaavana periaatteena on, että **erityisen tuen** oppilaat, **joille on tehty tukea koskeva päätös tai joilla on oppimiskykyyn vaikuttava vamma, sairaus tai toimintakyvyn rajoite** sekä ensimmäisen luokan oppilaat ensisijaisesti sijoitetaan koululla sijaitseviin ryhmiin ja toisen luokan oppilaat sijoitetaan koulun välittömässä läheisyydessä oleviin ryhmiin. Jos hakemuksia aamu- ja iltapäivätoimintaan on paljon, paikkoja myönnetään hakemuspäivämäärän mukaisessa jonojärjestyksessä.

Koulukohtaiset turvallisuus- ja pelastussuunnitelmat koskevat myös koululla sijaitsevia aamu- ja iltapäivätoimintaryhmiä. Ohjaajien tulee perehtyä suunnitelmaan. Koulun välittömässä läheisyydessä sijaitsevilla aamu- ja iltapäivätoimintatiloissa ovat omat turvallisuus- ja pelastussuunnitelmansa, joihin ohjaajat ovat perehtyneet.

Koulun vakuutus kattaa kaupungin aamu- ja iltapäivätoiminnassa olevat lapset. Järjestöjen ja seurakunnan omat vakuutukset kattavat oppilaat aamu- ja iltapäivätoiminnan aikana.

3.1 Yleiset periaatteet

Koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminnan ryhmien suunnittelussa huomioidaan tilat, riittävä ohjaajaresurssi sekä ryhmän tarpeet.

Sivistyslautakunta määrittelee aamu- ja iltapäivätoiminnan maksut. Näistä ajantasainen tieto on löydettävissä Kajaanin kaupungin verkkosivuilta.

3.2 Henkilöstö

Aamu- ja iltapäivätoiminnan henkilöstöä tulee olla yleisten periaatteiden mukaisesti riittävästi. Ohjaajan kelpoisuuden täyttää henkilö, joka on suorittanut tehtävään soveltuvan korkeakoulu-, opintoaste- tai ammatillisen perustutkinnon tai niitä vastaavat aikaisemmat opinnot ja jolla on koulutuksen yhteydessä hankittu tai kokemuksella osoitettu taito toimia lapsiryhmän ohjaajana.

Henkilöstöltä tarkastetaan rikosrekisteriote sekä vaaditaan huumausainetestin lain mukaisesti.

3.3 Kuljetus

Aamu- ja iltapäivätoiminnan kuljetukset eivät kuulu perusopetuslain alaisiin kuljetuksiin. Aamu- ja iltapäivätoimintaan kuljetusta ei järjestetä. Olemassa olevia joukkoliikennevuoroja voi käyttää, mutta erilliskuljetuksia ei järjestetä. Kehitysvammalain nojalla, matkoihin voi hakea tukea Kainuun hyvinvointialueen vammaispalveluista.

3.4 Aamu- ja välipala

Aamu- ja iltapäivätoiminnassa tarjotaan lapsille aamu- ja/tai välipala, joka muodostetaan kouluruokailusuosituksen mukaisesti. Aamu- ja välipalalistaa suunnitellaan ja kehitetään yhteistyössä Kajaanin Mamsellin kanssa. Välipalan toimipaikoihin toimittaa pääsääntöisesti Kajaanin Mamselli.

3.5 Yhteistyö

Aamu- ja iltapäivätoiminnassa keskeisin yhteistyökumppani on koulu. Aamu- ja iltapäivätoiminnan ohjaaja on mukana koulun yhteisöllisessä opiskeluhuoltoryhmässä. Koulukohtaisesti keskustellaan yhteistyöstä koulun ja aamu- ja iltapäivätoiminnan välillä vuosittain tarpeen mukaan.

Yhteistyö huoltajien kanssa on olennaista, jotta lapsen arjen tukeminen toimii. Aamu- ja iltapäivätoiminnan aloituksen yhteydessä perhe käy ensikäynnillä, jolloin huoltajien toiveet aamu- ja iltapäivätoiminnan suhteen tulevat kuulluksi ja lapsi tapaa ryhmän ohjaajat ja ohjaaja näkee lapsen ja saa esitietolomakkeen. Tiedonsiirto ja yhteistyön aloittaminen saa tässä tilanteessa hyvän alun.

Aamu- ja iltapäivätoiminnassa yhteistyötä tehdään myös rehtorien, koulunkäynninohjaajien, koulupsykologien, terveydenhoitajien, kuraattorien, nuoriso-ohjaajien ja opiskelijoiden kanssa. Yhteistyötä on myös liikuntatoimen ja nuorisotoimen kanssa.